

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XI (XXVIII)

ČÍSLO 12

PROSINEC 2005

Vedení s. p. DIAMO přeje zaměstnancům, jejich blízkým a obchodním partnerům hezké Vánoce a vše nejlepší v novém roce

Udělení ocenění v oblasti jakosti za rok 2005 státnímu podniku DIAMO

Ing. Drážný, Ing. Drábek, Ministr Urban, Ing. Bc. Jež a Ing. Böhm

Dne 7. listopadu 2005 byly vyhlášeny výsledky Národní ceny České republiky za jakost 2005. Ceny byly předány na slavnostním večeru ve Španělském sále Pražského hradu za přítomnosti předsedy vlády České republiky Jiřího Paroubka, ministra průmyslu a obchodu České republiky Milana Urbana, ministra vnitra České republiky Františka Bublana a řady dalších významných hostů.

Program Národní ceny České republiky za jakost vyhláší každý rok předseda Rady ČR za jakost. Z pověření Rady organizuje program Sdružení pro Cenu České republiky za jakost. Národní cena České republiky je nejvyšším oceněním managementu kvality, kterého lze v České republice dosáhnout.

Ministr Urban, premiér Paroubek, Ing. Szurman, ministr Bublan a Ing. Plášková

Tohoto programu Národní ceny se v letošním roce zúčastnil i náš státní podnik DIAMO. Celkovým počtem 321 bodů získala naše organizace DIAMO, s. p. druhý stupeň ocenění: „Ocenění výkonnosti organizace v modelu Národní cena ČR za jakost“. (Pozn.: Program

Ing. Vandas, J. Turč, Ing. Bc. Jež, Ing. Böhm, RNDr. Trojančková, Ing. Horčík a C. Zapletal

oceňování výkonnosti organizací představuje jakýsi „podprogram“ programu Národní ceny České republiky za jakost, který respektuje podmínky v České republice – I. stupeň: Ocenění zapojení organizace, II. st.: Ocenění výkonnosti organizace, III. st.: Evropská cena za kvalitu).

Miroslav Křístek, Jiří Mikoczi a Jaroslav Šlemr získali Záchranářské záslužné kříže

V úterý 15. listopadu 2005 se konal v sídle Českého báňského úřadu v Praze slavnostní akt udělení vyznamenání báňským záchranářům ze státního podniku DIAMO.

Všechny přítomné přivítal předseda ČBÚ, který ve svém projevu pozitivně zhodnotil přínos státního podniku DIAMO na poli bezpečnosti práce a dále vyzdvihl etický rozměr záchranářské práce. „Báňští záchranáři jsou právem považováni za hornickou elitu. Jsou vybíráni ze zkušených pracovníků, kteří dobře znají své profese

Vyznamenání našich záchranářů

a splňují tvrdá zdravotní kritéria, dále procházejí náročným záchranářským výcvikem, ale hlavním předpokladem této profese je morální kritérium. V případě havárie, zatímco ostatní zaměstnanci opouštějí ohrožený prostor, báňští záchranáři vstupují do nebezpečí, a v krajních případech riskují svoje životy, aby zachránili životy svých kamarádů. Udělením Záchranářských záslužných křížů chce ČBÚ zdůraznit význam báňského záchranářství a uděluje je jménem celé hornické veřejnosti“.

J. Šlemr, J. Mikoczi, M. Křístek dekorovaný JUDr. Ing. Makariem

Ředitel s. p. Ing. Bc. Jiří Jež se kladně vyjádřil ke spolupráci s ČBÚ a dodal, že zásahy našich záchranářů při mimořádných událostech a jejich činnost pro s. p. DIAMO pozitivně přispívá k fungování naší firmy a práce pro cizí organizace pomáhají šířit dobré jméno s. p. DIAMO v naší republice.

Ing. Tabašek, Ing. Rychtařík, Ing. Vandas, Ing. Sedláček, J. Šlemr, JUDr. Ing. Makarius, M. Křístek, Ing. Pošta, Ing. Neliba, Ing. Bc. Jež, J. Mikoczi a Ing. Vrubel

Předseda Českého báňského úřadu prof. JUDr. Ing. Roman Makarius CSc. pak udělil, na návrh ředitele HBZS v Ostravě Ing. Václava Pošty a Štábu báňské záchrané služby, bronzové Záchranářské záslužné kříže Miroslavu Křístkovici ze ZBZS v Ostravě (o. z. Odra), Jiřímu Mikoczi ze ZBZS Dolní Rožínka (o. z. GEAM) a Jaroslavu Šlemrovi ze ZBZS Hamr (o. z. TÚU).

Vyznamenáním blahopřáli Ing. Vlastimil Neliba a Ing. Josef Suldovský z ČBÚ, ředitel HBZS Ostrava Ing. Pošta, za DIAMO, s. p., Ing. Bc. Jiří Jež, Ing. Jaroslav Vandas, Ing. Tomáš Rychtařík, Ing. Břetislav Sedláček, Ing. Václav Vrubel a Cyril Zapletal.

Ing. Václav Vrubel, vedoucí ZBZS Hamr

Medailonky vyznamenaných přinášíme na další straně

Čistírna důlních vod na ložisku Příbram

Objekt ČDV

Jedna z největších a nejdůležitějších investic realizovaných s. p. DIAMO v rámci útlumu hornictví je čistírna důlních vod na ložisku Příbram s maximální kapacitou 80 l/s dekontaminovaných vod.

S. p. DIAMO je nejen investorem této stavby, ale zároveň zpracovatelem technické dokumentace, včetně projektu ke stavebnímu řízení a dodavatelem technologie. Dodavatelem stavební části je firma SMP – c. z., a. s. Praha.

Stavba je financována z dotace ze státního rozpočtu na útlum uhelného, rudného a uranového hornictví a celkové náklady stavby jsou ve výši 156,7 mil. Kč.

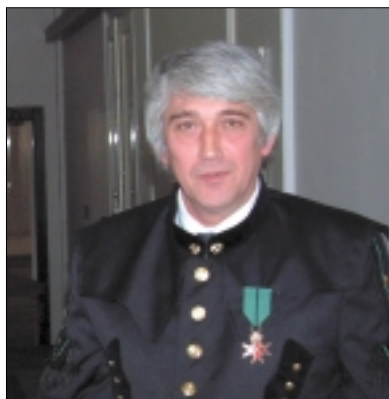
Čistírna bude zajišťovat dekontaminaci důlních vod z příbramského uranového ložiska, které bylo největším hydrotermálním ložiskem v České republice a patřilo k největším žilným ložiskům uranu na světě. Je lokalizováno uprostřed příbramského rudného revíru v délce cca 24 km a šířce 1–2 km. Hlavním uranovým minerálem byl uranit. Celkem bylo na ložisku v letech 1949 – 1991 důlními pracemi otevřeno přes 2500 žil, z nichž 1600 obsahovalo uranové zrudnění, 35 polymetalické zrudnění a na 19 se potvrdily výskyty stříbrných rud.

Při průzkumu a těžbě bylo na ložisku kromě 42 šachtic a 4 štol, vyhloubeno 41 jam o celkové délce 24,9 km, vyraženo 300,7 km kominů, 873,6 km překopů, 1314,7 km sledných chodeb a rozrážek. Vertikálně bylo ložisko otevřeno do hloubky 1800 m pod povrch. Nejhlubší jáma č. 16 dosáhla hloubky 1838 m. Celková plocha dobývacího prostoru byla 57,6 km². Celkem bylo na ložisku vytěženo 48 432,2 t uranu, 6 195 t olova, 2 417 t zinku a 28 t stříbra.

Po ukončení těžby v roce 1991 pokračovala na ložisku likvidace podzemních a úvodních důlních děl s výjimkou jam č. 16, 13 a 11A, které sloužily k výstavbě podzemního zásobníku plynu raženého na 21. patře v hloubce 1000 m pod povrchem. Vlastní realizace probíhala v letech 1992–1998. Celkem bylo za toto období vyraženo 107 zásobníkových chodeb o profilu 10 – 15 m². Celková kapacita vyraženého objemu představuje 620 502 m³. Využitelná kapacita zásobníku je 82 mil. m³ zemního plynu. Tento zásobník ukazuje cestu, jak je možno následně využít úvodních důlních děl na ložiscích, která ukončila těžbu.

Po předání zásobníku plynu investorovi bylo zahájeno trvalé zatápění příbramského ložiska. Původní prognózy předpokládaly, že k zatopení ložiska dojde nejdříve po roce 2012. Při sledování stoupání hladiny důlní vody v podzemí se tyto předpoklady upřesňovaly a v roce 2001 byl stanoven nový termín na rok 2008. Ovšem v roce 2002, kdy byla tato oblast zasažena přívalovými dešti, došlo k neúměrnému nárůstu hladiny důlní vody a i tento termín musel být na počátku roku 2003 revidován. Novou prognózou byl upřesněn termín nastoupaní na počátek roku 2006. Po tomto upřesnění byly okamžitě zahájeny práce na přípravě stavby nové čisticí stanice důlních vod, včetně doprovodných staveb na čerpání a odvod vycištěných vod do vodoteče.

Zpracování projektové dokumentace včetně vyřízení legislativy a provedení výběrového řízení formou veřejné zakázky potřebné k vlastnímu zahájení stavby trvalo 18 měsíců a bylo zajištěno k 1. červenci 2004. V tuto dobu se nacházela hladina důlní vody v ložisku cca 160 m pod přelivnou hranou. Vlastní práce na stavbě byly zahájeny v srpnu 2004 s termínem dokončení k 31. 12. 2005. Toto datum odpovídalo potřebné rezervě pro zahájení provozu čisticí stanice dle předpokladů vycházejících ze sledovaného stoupání hladiny důlní vody v ložisku v daném období. V průběhu výstavby bylo pravidelně měřeno stoupání hladiny a až do 1. čtvrtletí roku 2005 vše na-

MIROSLAV KRÍSTEK se narodil 14. 2. 1952 a bydlí v Havířově-Šumbarku. Začal fírat v roce 1973 na Dole Barbora v Karviné. Členem báňského záchranného sboru je od roku 1986.

Po nástupu na Důl Barbora byl zaměstnán na úseku vrtných služeb, údržby důlních děl a v roce 1988 se stal členem stálé hlídky ZBZS, kde je jako záchranař a požární preventista zaměstnan dosud. Pracovní úkoly plní příkladně a iniciativně, v souladu s požadavky bezpečnosti práce.

JIŘÍ MIKOCZI se narodil 2. 11. 1965, bydlí v Unčíně. Na stávající odštěpný závod GEAM Dolní Rožinka nastoupil v roce 1985. Báňským záchranařem je od roku 1992 a na Závodní báňské záchranné stanici pracuje od 1. 12. 1994. V současné době působí jako četář - báňský záchranař, řídí kolektiv pracovníků dle zákona a předpisů pro hornickou práci v podzemí. Je respektován jako odborník a pracovní úkoly plní dobře, v souladu s požadavky bezpečnosti práce a organizačního řádu.

JAROSLAV ŠLEMR, narozen 3. 4. 1953, bydlí ve Stráži pod Ralskem. Na podnik, tehdejší chemickou úpravnu ve Stráži, nastoupil v roce 1974. Členem záchranného sboru BZS Hamr je od roku 1986. Dne 1.1.1987 byl jmenován do funkce zástupce hlavního mechanika OBZS Hamr, kterou zastává a současně ZBZS dodnes.

Od počátku své profesionální dráhy se velmi aktivně podílel na zdokonalování a modernizaci vozového parku a technického vybavení stanice. V roce 2002 se zúčastnil se skupinou báňských záchranařů BZS Hamr likvidace následků katastrofálních povodní v obci Hořín na Mělnicku. Za dobu své působnosti na BZS Hamr se zúčastnil mnoha havarijních i plánovaných nehavarijních zásahů, mimo jiné i velmi náročného zásahu na odstranění dioxinové zátěže budovy A114 ve Spolaně Neratovické.

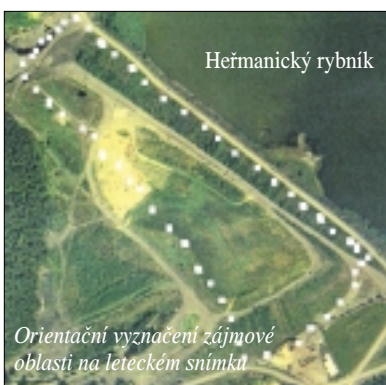
Udělení ocenění v oblasti jakosti za rok 2005 státnímu podniku DIAMO

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 1

Ocenění v Programu oceňování výkonnosti organizací obdržel náš státní podnik DIAMO za dosažené výsledky v zavádění modelu Národní ceny ČR za jakost a dobré praxe. Ocenění z rukou ministra průmyslu a obchodu ČR Milana Urbana převzal ředitel státního podniku Jiří Jež a náměstek ředitele státního podniku pro výrobu Marian Böhme. Předání Ocenění byl dále přítomen generální ředitel ze společnosti Continental Teves Czech Republic Ladislav Drážný a prezident Hospodářské komory ČR Jaromír Drábek.

Slavnostního předání ve Španělském sále Pražského hradu se za DIAMO, s. p., dále zúčastnili náměstek ředitele s. p. pro ekonomiku a personalistiku Jaroslav Vandas, náměstek ředitele s. p. pro ekologii a sanační práce Kamila Trojáčková, ředitel odštěpného závodu SUL Václav Plojhar, místopředseda dozorčí rady s. p. Jiří Turč, asistent ředitele s. p. Cyril Zapletal a vedoucí oddělení systému řízení jakosti Eduard Horčík.

Za OSŘJ: Eduard Horčík

Orientační vyznačení zájmové oblasti na leteckém snímku

Odval Heřmanice je nejrozsáhlejším komplexem dílčích odvalů v OKD. Tvoří ho hlušiny a odpady z dnes již uzavřeného Dolu Heřmanice (předchozí názvy Viktoria, Stalin a Rudý Říjen) a z koksoven Vítězný únor (Svoboda) a karolína. Součástí tohoto odvalu jsou rovněž rozsáhlé odkalovací nádrže, nachází se mezi městskou částí Ostrava - Heřmanice a obcí Nový Bohumín.

Byl provozován v letech 1942 až 1990. Odval má kuželovitý protáhlý tvar, původně zde byly 2 kuželovité haldy, nahoře je částečně tvořen tabulovou plochou. Má rozlohu 65,1 ha a celkový objem 12 532 000 m³.

Na odval se ukládaly zejména důlní hlušiny z výše uvedeného dolu. Jednalo se o běžné karbonské horniny - pískovec, prachovec, jílovec, jakož i z hlediska nebezpečí vzniku autooxidačních procesů problematický jílovec s vrstvičkami uhlí. Menší projevy termické aktivity zde byly pozorovány již v 50. letech.

V současné době se realizuje na části tělesa odvalu projekt 08/01 Průzkum a monitoring termických procesů na odvalu Heřmanice v rámci řešení revitalizace území v moravskoslezském kraji, který by měl být ukončen závěrečnou zprávou v roce 2006. Na základě této zprávy pak bude rozhodnuto o dalším postupu sanace.

Po informacích získaných z literatury a zkušebnostech ověřených in situ při sanaci odvalu Kateřina v Radvanicích (VUD) bylo nutno, kromě jiného, vyřešit dostatečně kapacitní plochu pro manipulaci s odvalovým materiálem. Z tohoto důvodu bylo využito lokálního stavebního boomu, souvisejícího se stavbou dálnice D47. Byla akceptována nabídka firmy na odkup kameniva, které bude využito jako výplňový a korekční materiál při terénních úpravách. Pro realizaci tohoto záměru bylo ovšem nutno nejprve zpracovat projektovou dokumentaci a ná-

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 1

značovalo, že stavba i stoupání hladiny je v souladu s prognózami a harmonogramem výstavby. Koncem 1. čtvrtletí roku 2005 ovšem nastal zlom, kdy stoupání hladiny přestalo kopírovat aktualizované předpoklady a docházelo k vyšším nárůstům hladiny. V návaznosti na tyto skutečnosti bylo reálné, že dostuppání hladiny důlní vody na přelivnou hranu může dojít již v měsíci září 2005 a na ložisku Příbram hrozilo nebezpečí výroby radioaktivních vod na povrch. Z těchto důvodů byly urychleny veškeré práce na stavbě tak, aby pro případ naplnění tohoto katastrofického termínu, byla připravena technologie k náhradnímu způsobu čištění důlních vod. Současně se hledal způsob omezení stoupání hladiny důlních vod v ložisku.

Jedinou možností, jak snížit stoupání hladiny důlních vod v ložisku, bylo odčerpávat část důlních vod z podzemí a dekontaminovat je na stávající čistící stanici průsakových vod v oblasti Bytíz. Problém ale byl v tom, že tato čistící stanice byla projektována na čištění průsakových vod o objemu 6, max. 12 l/s. K omezení stoupání hladiny však bylo nutno zpracovávat cca 25 l/s čerpaných důlních vod z jámy č. 11A s podstatně vyššími koncentracemi uranu a dalších kontaminantů a současně nepřekračovat limity stanovené SÚJB a vodohospodářských orgánů pro vypouštění vod do vodoteče. I tento problém se však podařilo vyřešit ve spolupráci s firmou Lhoist, s. r. o. Tmaň, která zapůjčila zařízení na náhradní dávkování vápna bez nutnosti

složitého vápenného hospodářství. Těmito opatřeními a využitím veškerého intelektuálního i fyzického potenciálu se podařilo omezit stoupání hladiny důlní vody v ložisku a tím vytvořit předpo-

Čistírna důlních vod na ložisku Příbram

klad k rádnému dokončení stavby a spuštění technologie do zkušebního provozu bez provizorních řešení a opatření o 2,5 měsíce dříve.

Je nutno zdůraznit, že skutečnost, že se podařilo výstavbu s předstihem dokončit, je výsledkem příkladné spolupráce všech zúčastněných hlavních dodavatelů stavby, pracovníků s. p. DIAMO, ale i přístupu orgánů státní správy.

S ohledem na předpokládanou budoucí kvalitu důlních vod a požadované parametry vypouštěných důlních vod do říčky Kocáby je navržena technologie založená na principu iontové výměny a srážení iontů těžkých kovů do nerozpustných sloučenin.

- Technologie čistírny umožňuje:
- snížení koncentrace uranu sorpcí na iontoměničích
 - přítomných iontů železa oxidací
 - snížení koncentrace radia spolu srážením síranu radnatého se síranem barnatým
 - eliminaci případných zvýšených koncentrací ostatních iontů těžkých kovů přidávkou suspenze vápenného hydrátu
 - sedimentaci vznikajících sráženin v usazovacích nádržích a následnou

- filtraci na kalolisu.
- Technologie čistící stanice důlních vod je rozdělena na 5 základních částí:
- 1) ionexová technologie
 - 2) získávání chemického koncentráту uranu
 - 3) odstraňování železa, radia a případně dalších iontů těžkých kovů

Technologie ČDV

- 4) příprava roztoků pro technologii
- 5) pomocné provozy.

Tato technologie umožní kontinuální celoroční provoz čištění důlních vod s veškerým nutným zázemím pro zabezpečení provozu jak z hlediska bezpečnosti a hygieny práce, tak z hlediska technického s důrazem na minimální provozní náklady.

V současné době probíhají na čistírně intenzivní zkoušky jednotlivých technologických uzlů a je připravován přechod do plynulého zkušebního provozu.

RNDr. Kamila Trojáčková

Sanace části odvalu Heřmanice

sledně schválit tuto akci jako hornickou činnost.

Cílem projektovaného odtěžení části odvalu důlní hlušiny na lokalitě Heřmanice je zajištění odpovídajících podmínek pro realizaci rozsáhlého komplexu sanace celého odvalu vytvořením dobře přístupné manipulační plochy o minimální ploše 2 ha.

Zájmová část odvalu zaujímá spodní terasu nejvýchodnější části rozsáhlých návozu

během exploatace dolu Heřmanice, které odpovídají horninám ostravského souvrství s velmi podstatným obsahem spalitelných látek (uhlí). Obsah uhlí v jižní části odvalu Heřmanice je silně proměnlivý a dosahuje, dle dostupných analýz vzorků vrtného jádra, od 15 do 26 %.

Povrch odvalu je místně nepravidelně převrstven zeminovým materiálem o mocnosti 0 až 3 m, jde o pozůstatky bývalého zemníku.

Celkový pohled na rozvinutí 1. etáže

Těžební práce na 1. etáži

důlní hlušiny, definovaných v obecném slova smyslu jako odval Heřmanice (Svoboda). Má na povrchu přibližně obdélníkový tvar, ohraničený ze severovýchodu účelovou komunikací vedenou paralelně s břehem Heřmanické dávkovací nádrže (Heřmanického rybníka), z jihovýchodu hranou náspu odvalu, z jihozápadu přibližně obdélníkově obslužnou komunikací vedenou po terase odvalu a ze severozápadu již upravenou (odtěženou) částí odvalu. Vertikálně je oblast odtěžení vymezena - v patě úrovní účelové komunikace (210-211 metrů nad mořem), na temeni poměrně nerovným plató s výškovým rozpětím 230 - 235 metrů n.m.

Předmětná lokalita byla dosypávána a částečně rekultivována v 80. letech 20. století a je jednou z nejmladších částí odvalu. Je tvořena karbonskými horninami vytěženými

Celková mocnost kameniva, od kvartérního podloží po plochu terasy dosahuje až 35 m.

Specifikem odvalu Heřmanice, včetně části zájmové plochy určené k odtěžení, je dlouhodobá existence termických procesů klasifikovatelných jako zářary a podpovrchové požáry deponovaných hmot. Zájmová oblast je pokryta částí rozsáhlé průzkumné a monitorovací termometrické sítě, ve které jsou sledovány teploty navedeného materiálu v pravidelných časových intervalech. Z výsledků dlouhodobého monitoringu je patrné, že v části odvalu, jejíž odtěžení je řešeno projektem, existují místa, která již byla k datu zpracování projektu zasažena termickými procesy, a že tyto procesy se nadále rozšiřují do plochy zájmového území.

V průběhu těžebních prací, které jsou při optimálním využití pracovní doby a technic-

dbát na dodržování požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci dle platných předpisů. Zejména pak věnovat zvýšenou pozornost činnostem v oblastech s výskytem termických projevů a doprovodným jevům např. plyným a prašným exhalacím. Na záležitost, které se bezprostředně týkají bezpečnosti práce je kladen mimořádný důraz; přehled vztahujících se činností je souhrnně zpracován do havarijního plánu odsouhlaseného OBÚ v Ostravě.

Od září 2005 probíhají na odvalu zemní práce. Do konce října 2005 bylo skryto celkem 12 000 tun zeminy, část byla převezena na rekultivační práce v jiných lokalitách. Vlastního kameniva bylo vytěženo a odvezeno 72 000 tun. Do konce roku očekáváme ještě realizaci cca 50 000 tun.

Dr. Ing. Petr Jelínek

Seminář o integrovaném registru znečišťování

nosech (odpadní vody a odpady) ze své provozovny dosáhnou nebo překročí ohlašovací prahy (množství ohlašovných látek v kg/rok) stanovené v příloze č. 1 k nařízení vlády č. 368/2003 Sb. Ohlašování do IRZ prostřednictvím centrální ohlašovací MZP se uskutečnilo poprvé k 15. 2. 2005 za rok 2004. Funkci centrální ohlašovací zajišťuje právě agentura CENIA.

Po vyhodnocení zkušeností z prvního roku ohlašovací povinnosti připravilo Ministerstvo životního prostředí informační příručky pro ohlašování do IRZ, které byly na semináři

k dispozici pro všechny zúčastněné. S příslušnou platnou a připravovanou legislativou a s rozsahem IRZ seznámil přítomné tým odborníků pod vedením Ing. Bc. Jana Maršáka, vedoucího projektu IRZ na Ministerstvu životního prostředí. V programu semináře byl také podrobně vysvětlen postup ohlašování prostřednictvím nově připravené programové aplikace pro sběr dat Intform2005, která bude umístěna ke stažení na portálu pro integrovaný registr znečišťování na adrese www.irz.cz.

Zájem o tento pro účastníky bezplatný seminář byl ze strany organizací v Moravskoslezském kraji velký. Své zástupce na seminář vyslaly i oba odštěpné závody státního podniku DIAMO, sídlící v Ostravě, tedy odštěpný závod Odra a odštěpný závod Sanační práce. Obsáhla diskuse v rámci semináře potvrdila správnost postupu MZP k dosažení úspěšné a efektivní implementace IRZ cestou intenzivní komunikace se všemi subjekty, kterých se ohlašování do IRZ týká nebo bude týkat. Já osobně jsem tuto aktivitu MZP uvítala a seminář považuji za velmi zdařilý.

*Ing. Alena Orliková
DIAMO, státní podnik, odštěpný závod Sanační práce*

ODBORY

ZDE UVEDENÉ MATERIÁLY
VYJADŘUJÍ NÁZORY ODBORÁŘŮ
A NEMUSEJÍ SE SHODOVAT
S NÁZORY REDAKCE

ODBORY PŘEJÍ ZAMĚSTNANCŮM A JEJICH BLÍZKÝM HEZKÉ VÁNOCE A VŠE NEJLEPŠÍ V NOVÉM ROCE

Konference ZO OS PHGN PCHT

Dne 30. 11. 2005 se koná konference Základní organizace Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu pracovníků chemické těžby. Programem konference je průběžné hodnocení uplynulého roku po začlenění pod OS PHGN. Protože se konference koná po uzavření tohoto čísla novin DIAMO, podrobnější zprávu o průběhu konference přineseme v lednovém čísle. *Jan Hajiček*

Za Karlem Kreisingerem

Dne 27. 10. 2005 náhle zemřel ve věku 37 let náš spoluzaměstnanec pan Karel Kreisinger. Prakticky ihned po vyučení v roce 1987 nastoupil na Chemické úpravě Stráž jako strojník, od roku 1996 pracoval jako vrtač na odstěpném závodě Těžba a úprava uranu. Se zesnulým se jeho spolupracovníci rozloučili 2. 11. 2005 v obřadní síni v České Lípě.

Čest jeho památce!
Za odbory Jan Hajiček

Společný seminář odborů příhraničních oblastí SRN a ČR

Ve dnech 21. 10. až 22. 10. 2005 se uskutečnil v Děčíně společný seminář představitelů odborových organizací z příhraničních oblastí SRN (Sasko) a ČR (Regionální rady odborových svazů Libereckého a Ústeckého kraje). Pro RROS LK byla rezervována 4 místa a v delegaci se zúčastnil semináře jako předseda jedné z nejpočetnějších odborových organizací Libereckého kraje v zastoupení OS PHGN Ing. Hajiček.

Na programu prvního jednání dne bylo téma Evropská ústava – dopady na život a práci v rozšířené EU. S poznatky z tvorby a průběhu ratifikace evropské ústavy v členských zemích EU vystoupili 2 poslanci Evropského parlamentu, a to Richard Falbr (za ČSSD) a Gisele Kallenbach (Die Grüne, Sachsen, SRN). Na tuto část navázala panelová diskuse na téma Role odborů a aktérů občanské společnosti v sociální Evropě. Nefor-

mální diskuse pokračovala po společné večeři po 20. hodině. Přítomní odboráři ze SRN se velmi podrobně zajímali o naše poměry v odborovém hnutí a ve společnosti vůbec.

V sobotu 22. 10. pokračoval program semináře tématem Směrnice EU o službách. K tématu referovali střídavě Miroslav Tlapák (ČMKOS), Reiner Hoffmann (zástupce generálního tajemníka Evropské odborové konference)

a Thorben Albrecht (Spolkové předsednictvo DGB – německá odborová centrála na úrovni našeho ČMKOS).

Seminář zorganizovala německá strana ve spolupráci s českou stranou (ČMKOS) v rámci společného projektu rozvíjení spolupráce mezi odbory v příhraničí a byl součástí činnosti mezi-regionálních odborových rad Labe-Nisa, Viadrina a Pomerania. Spolufinancování těchto akcí v rámci projektu „Platforma Evropské unie – ústava a občané, zaměstnanost a služby“ je realizováno

z prostředků Evropské komise a cílem tohoto projektu je zachování modelu sociální Evropy.

Shrnutí krátce, pro přítomnou českou část delegace (celkem 8 představitelů odborových organizací mimo představitel ČMKOS) byla akce rozhodně rozšířením pohledu na přibíraná témata a tudíž přínosem pro další práci. V množství tiskovin, které obdržela česká strana, je i text Evropské ústavy, který je u autora příspěvku k nahlédnutí.

Ing. Jan Hajiček

Rekultivované laguny

První cesta na KI

Při pravidelné návštěvě v jednom podzimním dni na odkališti DCHT – VU č. 5 ve Stráži pod Ralskem jsem si při pohledu z jeho nejvyššího místa na okolní bujnou vegetaci převládající nejen v ploše I. etapy, ale především v ploše II. etapy uvědomil, že je čas tak trochu bilancovat letošní rok a činnosti prováděné v tomto roce na odkališti. Uzavřít tak v souladu s přírodou letošní rok, ale zároveň se připravit na nové jaro.

Vlastní bilancování bych chtěl začít u přírodních podmínek, které vytvořily přirozený rámec veškeré další činnosti na odkališti. Nelze než začít u klimatických podmínek v lokalitě, které jsou předmětem dlouhodobého sledování. Průměrná teplota ovzduší je dlouhodobě systematicky sledována od roku 1991 a množství srážkových vod je sledováno ještě déle a to od roku 1980.

Rok 2005 je z hlediska průměrné roční teploty zcela v rámci dlouhodobého průměru, neboť za léta 1991 – 2004 byla zaznamenána průměrná roční teplota 8,9 °C a v letošním roce to za dosavadních 10 měsíců je 10,06 °C, při čemž lze podle dlouhodobých zkušeností předpokládat v listopadu průměrnou měsíční teplotu 4 °C a v prosinci 0,2 °C, což bude znamenat pokles průměrné roční teploty na hodnoty kolem 8,7 °C.

Odlíšný vývoj byl zaznamenán při sledování množství povětrnostních srážek, protože hned v úvodu je třeba poznamenat, že letošní rok bude pravděpodobně mírně nadprůměrný. Dosavadní dlouhodobý průměr srážek od roku 1980 je ve zdejší lokalitě cca

610 mm. V letošním roce však již za 10 měsíců bylo zaznamenáno 575 mm a při očekávaných srážkách podle dlouhodobých zkušeností v listopadu cca 52 mm a v prosinci cca 46 mm to ve svém součtu představuje 673 mm srážek. Vezmeme-li v úvahu, že projektem uvažovaná srážková plocha u jednotlivých etap je 821 000 m² u I. etapy a 945 000 m² v případě II. etapy, pak toto množství srážek představuje celkem 1 188 518 m³ vody, která se částečně vsákne do tělesa odkaliště, a to především na I. etapě odkaliště, odkud jen menší část teče po povrchu do zachytných příkopů.

U později provozované II. etapy odkaliště je ale situace zcela opačná a většina srážkových vod se projeví ve formě zvýšeného množství vody v provozovaných povrchových vodotečích a následně je pak nutné tuto vodu odčerpávat do technologie neutralizační dekontaminační stanice NDS 6, kde je využívána v jejím technologickém procesu. Jak je zřejmé, znamená toto množství vody určité provozní komplikace, neboť zvýšení srážek se pochopitelně projeví ve zvýšené potřebě čerpání veškerých vod v areálu odkaliště, což pochopitelně návazně zvyšuje potřebu údržby veškerých čerpacích systémů provozovaných v rámci střediska odkaliště.

Protože v tělese odkaliště I. etapy je i v současné době trvale vázáno určité množství vody v uložených sedimentech, která je nadále dotována vsakem srážkové vody, je nutno sledovat plošné rozmístění a průběh kolísání hladiny vody v těchto naplavených

sedimentech což je důležitý faktor z hlediska ověřování stability celého tělesa odkaliště.

Na základě požadavku organizace zajišťující podle vodního zákona technickou bezpečnostní dohled na našem odkališti bylo proto v letošním roce nově zařazeno do systému měření a pozorování 10 nově odvrtných vrtů doplňujících stávající síť pozorovacích vrtů na I. etapě odkaliště. Cílem celé sítě monitorovacích vrtů je získávat základní informace o průběhu depresní křivky vody, která prosakuje obvodovou zónou z vnitřní stále neodvodněné zóny naplavených sedimentů a zároveň získávat informace o pohybu vodní hladiny v této neodvodněné zóně sedimentačního prostoru odkaliště.

Předchozím konstatováním jsem se vlastně dostal k vlastní bilanci prací provádě-

Buldozér rozhrnuje kaly

Ještěd čeká první lyžaře

Sportovní areál Ještěd (SAJ) se připravuje na první lyžaře. Na Ještědu jsou od druhé poloviny listopadu v provozu sněhová děla. První připravená trať je Ještědka (F 10) dlouhá 400 metrů. Postupně se zasněžují další úseky. Lyžařský areál čerpá vodu z nové retenční nádrže v Horním Hanychově.

Horské středisko bude v letošní sezóně kromě Pláni zasněžovat všechny sjezdovky, což představuje přibližně osmdesát procent tratí v celkové délce necelých devět kilometrů. Areál na Ještědu má sedm sjezdovek a devět vleků a lanovek, včetně kabinkové visuté dráhy v majetku Českých drah. Lyžaře letos pod Ještědem čekají rozšířené, přehledné a bezpečné sjezdové tratě. Terénní úpravy realizované v průběhu roku 2005 vylepšily profily a komfort střediska. Část tratí má širší a vyrovnaný profil bez terénních překážek. Horské středisko například upravilo sjezdovku Pod lany, která je propojena s tratí Ještědka. Letos poprvé bude přístupná po dokončováním traverzu od horní stanice sedačkové lanovky z Černého vrchu.

Následné prohlídky pracovníků uranových dolů

V tuto dobu před devíti lety jsme se poprvé setkali s úmyslem nastartovat pátrání po přednádorových změnách v plicích u rizikových skupin pracovníků uranových dolů. To se nám povedlo nejdříve vytvořením pilotní skupiny a od jara r. 1997 probíhají následné prohlídky pracovníků uranových dolů v Brně na Žlutém kopci. Projekt se rozběhl na základě nabídky sledování zdravotního stavu zaměstnanců, kteří prošli alespoň desetiletou expozicí práce v uranových dolech. První vyšetřování byli zaměstnanci z Dolní Rožinky prototypem přístroje autofluorescenční bronchoskopie. Na jaře v r. 1998 byl firmou Pentax

dodán nový přístroj. Vyšetřených pracovníků začalo přibývat a již nebyli jen z Dolní Rožinky, ale i z dalších oblastí, kde se těžil uran. Po pěti letech byla metoda zákonem uznána za oprávněnou a zařadila se do běžné praxe. Jaký je výsledek?

„Rozběhla se jemná diagnostika, umožňující včasné odstranění zárodku rakoviny plic. Tisíc vyšetření, desítky bronchoskopických zákroků, pět časných hrudních operací, podrobné rozborry nálezů u předních specialistů. Začínáme se vyznat v tom, jak odhalit nádor plic dříve, než vznikne a nabude schopnosti zahubit svého nic netušícího nosi-

tele“, říká Dr. Teodor Horváth, CSc., který se zúčastňuje stáží a kongresů, na nichž přednáší naše výsledky a získává další poznatky a zkušenosti. V letošním roce to bylo ve Spojených státech na sjezdu společnosti laserové medicíny, kde informoval o výsledcích získaných za osm let následných prohlídek. Po návratu začal využívat nové poznatky a způsob vyšetření, který je k pacientům šetrnější a lépe ho snáší.

V současné době je sledovaných více jak 100 pracovníků uranových dolů z oblasti Dolní Rožinky, Zadního Chodova, Příbrami a jediný ze Stráže pod Ralskem.

*Jiří Pučan,
MUDr. Teodor Horváth, CSc.*

ných při současném provozování odkaliště v roce 2005. K takovým nejvýraznějším akcím bezesporu patří dobudování provozní komunikace přes středovou zónu odkaliště, což lze považovat za velký úspěch vzhledem k podmínkám v podloží této budované komunikace, které je tvořeno neodvodněnou vrstvou jemných podílů naplaveného rmutu.

Vybudování komunikace bylo umožněno dlouhou technologickou přestávkou cca 13 let mezi plavením rmutu a budováním komunikace, neboť všechny pokusy s vybudováním podobné komunikace skončily v předcházejících letech neúspěšně. V letošním roce však již došlo k vytvoření dostatečně konsolidované povrchové vrstvy uloženého rmutu. Komunikace byla vytvořena položením vrstvy vyřazených kontejnerů na uranový koncentrát, které byly stejně určeny pro uložení do odkaliště v rámci limitů pro ukládání kontaminovaného šrotu. Položené kontejnery byly přesypány stínicí vrstvou neutralizačních kalů z NDS 6. V závěru prací pak byla vytvořena pojezdová vrstva ze solidifikátu. Využití solidifikátu pro popsany účel je plně v souladu s projektem a platným povolením vodo-hospodářského orgánu.

Během celého letošního roku pak probíhala na odkališti běžná činnost spojená především s provozováním a údržbou všech čerpacích systémů včetně zachytných příkopů, u kterých bylo prováděno sekání trávy a udržování jejich průtočnosti. V ploše sedimentačního prostoru II. etapy byla provádě-

na průběžná údržba vybudované sítě drenážních příkopů, při které bylo převážně prováděno udržování jejich tvaru, neboť při větších deštích nastává rozplavování břehů příkopů stékající vodou s následným omezením průtočnosti příkopů splavovanými jemnými podíly uložených kalů a podloží. Byla rovněž provedena údržba koryta potoka Luční strouha, které odvádí vody z extravilánu odkaliště včetně vod čerpaných z bývalých severních lagun odkaliště a vod z rybníku v areálu čerpací stanice drenážních vod.

Po celý rok pochopitelně probíhalo i průběžné ukládání materiálů z hornické činnosti, z čehož rozhodující objem zaujímaly neutralizační kaly z produkce NDS 6, které byly ukládány v souladu s požadavky provozu technologie této stanice. Veškeré materiály z hornické činnosti byly ukládány v souladu s platným vodo-hospodářským rozhodnutím v ploše I. etapy odkaliště.

V závěru bilance se opět můžeme vrátit k přírodě a podobně jako ona se i odkaliště v příštích obdobích probudí k dalšímu budoucímu provozu. Legislativní a projektový rámec podmínek dalšího provozování odkaliště se již nyní projednává, ale výsledky všech složitých jednání se všemi zainteresovanými orgány a institucemi nelze předjímat a nelze ani vyloučit, že konečné podmínky pokračování provozu odkaliště budou trochu odlišné od současných představ, ale to je již námět pro další článek v některém příštím vydání našeho občasníku.

Ing. Vladislav Hudeček.

Čerpání čistých vod

Zásypové kamenivo a jáma Barbora

Jedním ze stěžejních úkolů pro středisko Důl, o. z. ODRA, s. p. DIAMO na rok 2005 byla likvidace hlavního důlního díla - HVJ (hlavní výdušná jáma) na lokalitě Barbora v Karvině - Doly.

Jáma leží v karvinské části OKR, jako výdušná sloužila do října roku 2003, kdy byly zastaveny hlavní důlní ventilátory, v souladu s útlumovým programem vyhlášeným Usnesením vlády ČR. Poslední jáma v lokalitě Barbora - TJ č. 2 (těžní jáma) slouží, jako úvodní jáma pro přivádění čerstvých větrů do důlního pole Dolu Darkov (OKD, a. s.).

Likvidace začala roční přípravou v dole a na povrchu. Veškeré práce probíhaly v souladu s povolením hornické činnosti vydaným Obvodním báňským úřadem v Ostravě a dle projektové dokumentace pro likvidaci HVJ na lokalitě Barbora.

V podzemí bylo nutné vybudovat celkem 14 uzavíracích hrází a to na 6., 7., 8., 9a., a 9. patře, které oddělily likvidovanou HVJ Barbora od nadále používaných důlních děl (TJ č. 2, ochozy 9. patra a spojovací překop na Důl Darkov).

V jámě se upravila její výstroj tak,

aby nebránila zásypu. Na dno jámy do jámové tůně byl uložen pomocí plavícího potrubí zpevněný materiál v podobě cementopopílkové směsi - CPS 5, jako podklad hlavního zásypového materiálu a pro uzavření nárazíště 9. patra.

V této době proběhla na povrchu příprava plochy pro návoz „kamene“, (zrnitosti od 50 - 250 mm), jako hlavní „výplň“ jámy. Během dvou měsíců vyrostla uvnitř lokality Barbora „hora“ vysoká 10 metrů o hmotnosti 44 tisíc tun a objemu 22 tisíc kubických metrů. Následovala závěrečná příprava před sa-

motným zásypem, která spočívala v zaplavení větrního kanálu HVJ popílčkem (cca 2 000 m³), od budovy hlavních důlních ventilátorů vyúsťujícího do samotné jámy.

Na povrchu byla sestavena dopravní linka, hřeblový dopravník TH 601 o délce cca 30 m a pásový dopravník TP 630 o délce cca 70 m. Byly demontovány a vyklizeny dopravní nádoby z jámy. Upravila se jámová budova z hlediska větrání.

Následovalo sestavení a napojení monitorovacího vratu (vrátku) (SW 3,5) pro průběžné měření hladiny zásypového materiálu v jámě a připojení elektronického čidla kontinuálního měření koncentrace metanu (CH₄) v jámě.

Pondělí 5. září 2005 nastal den „D“. Ve tři čtvrtě na devět spadl do jámy prv-

Likvidace jámy Barbora

ní kámen a tím byl zahájen vlastní zásyp HVJ. Na skládce - „hoře kamení“ - se rozjelo přibližování a dávkování kamene na zásypovou linku pomocí těžké mechanizace (buldozer, bagr a kolový

velkoobjemový nakládač). Rozjel se provoz dopravní linky a taktéž pravidelné monitorování hloubky zásypu a koncentrace plynů. V takto rozjetém týmu to hlavní na svých bedrech nesli zámečníci, elektrikáři, strojnici, záchranáři a technici, od směnových přes dispečery až po závodního dola.

Začala akce, která pro mnohé z nás nebyla neznámá, ale přesto zde panovalo určité napětí a váha zodpovědnosti. I když problémy po dobu zásypu se tu a tam vyskytly, byly řešitelné a celý tým byl na ně připraven. Hluk strojů a rachot kamene padajícího do jámy se nezastavil ani o dvou víkendech. Dle předpokladu po osmnácti dnech třísměnného provozu ve čtvrtek 22. 9. 2005 na konci noční směny byl zásyp dokončen. Během tohoto maratónu byla zasypána jáma hluboká 760 m, a naplněna skoro 22 tisíci kubiků kamení.

Jáma, zahlušená v roce 1910 a pokřtěná jako Austria byla v roce 1920 přejmenována na Barboru, později se jí říkalo jen Háveječko. Najednou byla ta tam. Pro mnohé byla příprava a samotná realizace zásypu jen profesní záležitostí, ale pro některé pamětníky byly s jámou zasypány a do havířských dějin uloženy hmatatelné vzpomínky, kus jejich života. Zdař Bůh!

Miroslav Ševčík

Dopravník kameniva

Zasypávání jámy

URGP 10, 11

Vyšlo 10. číslo časopisu Uhlí, Rudy, Geologický průzkum. Z obsahu: Usnesení ze zasedání představenstva ZSDNP z 11. 10. 2005. L. Malík a Z. Osner - Podzemní stavitelství a Energie stavební a báňská a s. V. Ondráček - Spolupráce Severočeských dolů, a. s., s vědeckými pracovišti v oblasti pedologického a biologického výzkumu. T. Macák - Relikvidace vrtů Týnec 9, 19, 17. Z. Adamec, A. Grmela a J. Drnec - Likvidace Dolu J. Šverma v Zacléři jako příklad minimalizace ohrožení životního prostředí v oblasti. J. Jiskra - Sté výročí katastrofy na Dole Helena v Novém Sedle na Sokolovsku. V. Vajnar - Perspektivy těžby hnědého uhlí v Severočeských dolech, a. s. J. Macura a L. Schellong - Výzkum a vývoj státní báňské správy České republiky. J. Požár, V. Potomák, P. Šelešovský a V. Kowal - Možnost prognózy důlních otřesů v uhelných dolech z kontinuálních

konvergenčních měření. I. Pečtová, P. Fečko, P. Ovcáří a B. Tora - Vliv petrografického složení uhlí na jeho flotovatelnost. J. Vítek - Atraktivní travertinové vodopády. B. Michálek - Piton de la Fournaise, vulkán v Indickém oceánu.

Vyjde 11. číslo URG, jehož většina je věnována s. p. DIAMO. Slovo má J. Jež, ředitel s. p. DIAMO. B. Sedláček - Transformace o. z. GEAM Dolní Rožinka, B. Michálek - Možnosti další těžby na ložisku Rožná. B. Šenk a P. Navrátil - Sanace a rekultivace v rudném poli Rožná Olší o. z. GEAM. T. Rychtařík - Ložiska uranu ve Stráži p. R. V. Mužík a J. Mužík - Sanace horninového a životního prostředí po chemické těžbě uranu na ložisku Stráž. O. Všetěček - Likvidace jam v Hamerské oblasti. V. Plojhar - O. z. Správa uranových ložisek Příbram. J. Havelka - O. z. Odra zahazuje následky hornické činnosti v OKR. A. Orliková - O. z. Sanační práce Ostrava. Dále jsou v čísle rubriky Z domova, Ze zahraničí a další.

Na kola i v zimě

V roce 1995 Miroslav Těšina z Klubu českých turistů začal po našem regionu vytýčovat cyklistické trasy, první byla od Zákup na Mnichovo Hradiště a druhá od Doks na Křížany. Začal se rodit Cykloráj Ralsko. V rámci Programu obnovy venkova byly kolem roku 2000

použity už známé žluté tabulky a začaly se dělat první mapy cyklistických tras. Několik tras vede i novou velkou oborou v centrální části bývalého vojenského prostoru. Průjezd umožňují roštové zábrany, aby zvířata neutíkala, ale kola jimi projedou.

„V listopadu 2005 se v České Lípě konal celostátní sraz turistů, Poslední puchýř, a nám se podařilo ukončit generální opravu poničených cyklistických značek. Na všech lesních rozcestích jsou obnoveny směrové šípky a textové rozcestníky, většina jich byla poničena, některé dokonce rozstříleny. Řada lidí pochopila, že se dá jezdit na kole i v zimě. My propagujeme celoroční provoz a právě zde v Podralsku na lesních cestách

Cyklotrasa u Bezdězu

je zimní cykloturistika ideální. Mne, nyní důchodce, těší dělat horským kolem čáry po zasněžených cestách a doktoři potvrzují, že jízda na kole je to nezdravější v boji proti civilizačním chorobám. V samotném Podralsku je vytyčeno přes 200 km cyklotras.

Chceme poděkovat za cyklisty a cykloturisty Mikroregionu Podralsko, který zajistil peníze z Programu obnovy venkova na cyklistické trasy. Čím více budete jezdit, tím je větší šance, že obnovené značení vydrží“, vzkazuje našim čtenářům Miroslav Těšina.

zjištěn v Jáchymově (Ondruš et al. 1997).

SODDYIT, (UO₂)₂SiO₄·2 H₂O

Žluté až hnědé vzácné zrnité agregáty se pravděpodobně vyskytly v Jáchymově. Z Horního Slavkova, kde tvoří bělavé zemité agregáty na navětralém uraninitu, ho uvádí Dubinkina (1947).

HAIWEEIT, Ca(UO₂)₂Si₆O₁₅·5 H₂O

V částečně oxidovaných rudních vzorcích ze Zadního Chodova byl identifikován též silikát uranuly ze skupiny weeksitu, pravděpodobně haiweeit, který je intimně spjat s částečně alterovaným branneritem.

Radioaktivní minerály České republiky

6. POKRAČOVÁNÍ

URANOFÁN-BETA,

Cu(UO₂)₂(SiO₃)(OH)₂·5 H₂O

Tvoří žlutá, skelně lesklá vlákna a jehličkovité krystaly, bývá též součástí žlutých a červenooranžových celistvých agregátů. Jako nový minerál ho popsal v roce 1935 z Jáchymova Nováček. Nověji byl zjištěn na uranovém ložisku Příbram a Olší (Šikola 2001), v Horních Hořticích a v Zálesí (Mrázek a Novák 1984).

Metaautinit

SKLODOWSKIT,

(H₃O)₂Mg(UO₂)₂(SiO₄)₂·2 H₂O

Bezbarvé zemité, max. 2 mm velké kulovité agregáty se vzácně vyskytly na žíle Evangelista v Jáchymově (Ondruš et al. 1997), žlutavé a zelenožluté povlaky popisuje Sejkora (1994) z Harrachova-Rýžoviště. Též zjištěn na uranovém ložisku Příbram.

KUPROSKLODOWSKIT,

(H₃O)₂Cu(UO₂)₂(SiO₄)₂·2 H₂O

Žlutozelené, světle zelené, skelné až matně lesklé velmi drobné radiálně paprskité jehličkovité krystaly jsou známy z Jáchymova a z Příbrami (Jánská žíla, důl Prokop) (Ondruš a Hyršl 1989). Zjištěn též na uranovém ložisku Mečichov a Horní Slavkov (Dubinkina 1947).

KASOLIT, Pb(UO₂)SiO₄·H₂O

Žluté celistvé agregáty a drobné jehličkovité krystalky. Vzácně se objevoval na žíle Geister v Jáchymově ve formě žlutých mikrokrytalických agregátů (Ondruš et al. 1997), dále byl zjištěn ve Zborovech u Nepomuku, na Jánské žíle v Příbrami (Škacha a Sejkora 2001) a velmi vzácně v Harrachově-Rýžovišti (Sejkora et al. 1995)

a v Medvědině. V Zálesí a v Horních Hořticích je obsažen spolu s uranofánem a wölsendorffitem v oranžových celistvých gumitových agregátech (Mrázek a Novák 1984). Nově byly v Horních Hořticích zjištěny i drobné žluté jehličky kasolitu (Pauliš et al., 2004). Vzácně se objevoval i ve Strhařích u Tišnova (Pauliš et al. 2002).

BOLTWOODIT, K(H₃O)(UO₂)(SiO₄)

Je uváděn z žíly 0-26 uranového ložiska Olší (Šikola 2001) a nově z Jáchymova, kde tvoří světle žluté tenké jehličky s uranofánem a kasolitem (Ondruš et al. 2003).

WEEKSIT, K₂(UO₂)₂(Si₆O₁₅)·4 H₂O

Hnědavý až žlutooranžový zemitý agregát, který je součástí gumitu byl

Torbernit Parsonit

Nová publikace o ložisku Rožná

V letošním roce vyšla kniha **Uranové ložisko Rožná** s podtitulem **Model pozdně variských a povariských mineralizací**.

Jejími editory jsou Bohdan Kříbek a Antonín Hájek, dalšími autory jsou Petr Dobeš, Jiří Filip, Daniel Holeczy, Jan Jehlička, Jaromír Leichmann, Petr Ondruš, Jan Pašava, Marta Pudilová, Miloš René, Bohdan Scharm, Marta Scharmová, Petr Sulovský, Ondřej Urban, František Veselovský, Jiří Zimák a Karel Žák. Kniha je věnována jedinému uranovému ložisku v České republice, které je v současné době v těžbě. Publikace shrnuje dřívější poznatky o ložisku Rožná a rozšiřuje je o výsledky nových studií autorů. Podává tak ucelený pohled na ložisko z hlediska geologie, petrografie, mineralogie a geochemie. Nové poznatky vedly autory současně k sestavení genetického modelu vzniku rudní mineralizace na ložisku Rožná a jejího začlenění do geotektonického vývoje Českého masívu. Součástí publikace je obrazová dokumentace. Kniha má anglické resumé, také nejdůležitější grafy a tabulky v textu jsou dvoujazyčné.

Editoři a autoři práce děkují vedení státního podniku DIAMO ve Stráži pod Ralskem a vedení odstěpného závodu GEAM v Dolní Rožince za jejich trvalou podporu a zájem při provádění terénních prací. Kniha má 100 stran a 16 obrazových příloh, vše na křídovém papíře. Vyšla ji Česká geologická služba v Praze (Praha 1 - Malá Strana, Klárov 3, kde ji lze v prodejně zakoupit).

Redakční poznámka: Kniha je možno také zapůjčit v naší redakci. I když jde o geologicko - mineralogickou publikaci, myslím, že základní pasáže jsou sdělné i pro odbornou hornickou veřejnost. Velmi hezké jsou barevné přílohy, zvláště barevné mikrofotografie.

Otto Hejnic

Uranium Group Meeting v Paříži

Ve dnech 21. až 23. listopadu 2005 se konalo 38. zasedání členů společné Uranové skupiny organizací OECD/NEA a IAEA. Jednání probíhalo tentokrát na Nuclear Energy Agency (NEA) při OECD v Paříži, sídlici v Seine St-Germain, Issy-les-Moulineaux. Zúčastnilo se jej 29 delegátů z 21 zemí, jeden zástupce EU, jeden zástupce OECD/NEA a dva zástupci IAEA.

Hlavním pracovním bodem jednání Uranové skupiny byla závěrečná revize textu publikace „Uranium 2005 - Resources, Production and Demand“ před jejím vydáním. Kromě standardních bodů programu byl projednán stav prací na projektu „Red Book Retrospective“, byla podána informace o stavu harmonizace klasifikace zdrojů nerostných surovin a jejich definic a diskutována aktuální situace na uranovém trhu. Za Českou republiku byla podána zpráva o aktuálním stavu v uranovém a jaderném průmyslu včetně informace o prodloužení těžby na Dolní Rožince a o probíhajících sanačních aktivitách.

V rámci celosvětové problematiky získávání a přípravy technického a provozního personálu pro uranový průmysl byl prezentován návrh na zřízení mezinárodního výcvikového střediska pro chemickou těžbu ve Stráži pod Ralskem. Návrh tohoto projektu vzešel z iniciativy České republiky a představil jej Mgr. Ing. Jan Slezák.

39. zasedání Uranové skupiny a pravidelný technický mitink se bude konat příští rok v srpnu v Kazachstánu.

Ing. Pavel Vostarek
člen Uranové skupiny NEA/IAEA

DIAMO

Podnikový občasník s. p. DIAMO Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p. Vychází zpravidla jednou v měsíci.

Vedoucí redaktor Otto Hejnic.

Adresa redakce: DIAMO, s. p.,

471 27 Stráž p. R.,

tel.: 487 892 084, fax: 487 851 571

e-mail: hejnic@diamo.cz

Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec

Tisk: GEOPRINT Liberec

Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO